

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 28 (4723)
3 ФЕВРАЛЬ 1982 й.
ЧОРШАНБА
Газета 1986 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Ваҳоси 3 тийин

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ЗАРЪДОР ОДИМЛАРИ

Сўз—қурилиш раҳбарларига

Сифатли уйлар бунёд этамиз

«... Уй-жой қурилиши қиймати камайтирилсин, ... ишларни пудрат ва ҳўжалик усулида юритиш тақомиллаштирилсин». (СССРнинг иқтисодий ва социал ривожлантиришининг 1981—1985 йилларга ҳамда 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишларидан).

Ҳақиратчи беш йиллик КПСС XXVI съездида халқ фаровонлигини ошириш беш йиллиги деб эълон қилинди. Бунда алоқат-аҳолини кен, шинам квартиралар билан таъминлаш фаровонлигини ошириш, шунинг учун ҳам Тошкентда уй-жой қурилишининг йиллик ҳажми 1,5 миллион квадрат метрга етказиш ваъдаси қўйилган. Биз тошкентлик уйвоблар бунини чуқур ҳис этамиз.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

△ КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари К. У. Черненко бошчилигидаги КПСС делегацияси Франция Компартияси раҳбарларининг таклифига биноан ФКП XXIV съездида қатнашиш учун 2 февраль кунин Москвадан Парижга жўнаб кетди. КПСС делегацияси шу кундан Парижга етиб келди.

Уз қасбини сий-дилдан севсанг, ишинг унумли бўлади, бу — кишига қувонч бахш этади. «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмасининг 3-босмаҳонаси муқовалаш цехи машинисти М. Ибатуллона (чапдан) ва З. Жумабевазлар насбга меҳрлари туфайли йўлчилик ўртасида муносиб обрў-этибор қозонган. Шу кунларда коммунистик меҳнат зарбдорлари ишлаб чиқариш топшириқларининг 1,5 Ҳиссадан адо этишляпти. И. Шонноғомов фотоси.

Басира Мамаева йўл йиллардан бери «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг 2-тўғув участкасида меҳнат қилиб келмоқда. Унга «Коммунистик меҳнат зарбдори» унвони берилган. Йилор ишчи шу кунларда СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига давом этаётган ҳафталиқларда фаол иштирок этиб, смена топшириқларини 150 процентга етказиб адо эталяпти.

СУРАТДА: йилор тўғувчи Басира Мамаева, Х. Мирзакаримов фотоси.

Пойтахт қурилишларида БЕШ КУНЛИК ИШ—ТЎРТ КУНДА

«СССРнинг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафталик». 159-қурилиш трестининг 9-қурилиш бошқармасига қарашли В. Миллер бошлик коммуналхўжалиқ бригадаси аҳоли шў шў остида меҳнат қилиб, ҳафталикларни зарбдорона эришляпти. Коллектив элзобини бригадалар сарғига қўйилган. Бунёдкорлар «Новоузбекистонская» кўчасида тўқкиз қаватдан иборат 192 квартиралар турар жой бичосини бунёд этамоқдалар. Қурувчилар бичони тиклашда иш сифати алоҳида эътибор берляптилар. Бригадани В. Ковальчук, В. Абакалов ва бошқа аъзолари кўчили нормаларини 125-130 процент баъзириб, СССРнинг шонли юбилейи шарафига ўтаётган ҳафталикларда қароронбошлик қилишляпти.

ПЕШҚАДАМ БОШҚАРМА

Тошкент қурилиш Бош Бошқармасига қарашли 159-қурилиш трестининг 22-қурилиш бошқармаси коллектив тошкентликлар учун Халқобод кўчасида 4752 квадрат метрли ва Гоголь кўчасида 40 квартиралар, сатхи 3670 квадрат метрли турар жой бичосининг, ҳамда Юнусовда массивида 1568 ўқувчи ўрнили мактабни қўйлашга топширди.

ХАЛҚАРО МАВЗУДА СУХБАТ

Финляндия Республикасининг янги президенти олти йиллик муддатга сайланди. Социал-демократик партиянинг номзооди Мауно Койвисто янги президент бўлишди. У Урхо Кекконен ўрнига шу лавозимни эгаллади. У. К. Кекконен чорак асрдан кўпроқ вақт мобайнида Финляндия давлатининг бошқарилиб келди. Шимолдаги қўшимчилик ҳаётидаги бутун бир давр Кекконен номи билан боғланган. Мамлакатдаги икки атоқли раҳбар — Ю. К. Паасикиви ва У. К. Кекконен номи билан аталган тинчликсевар ташқи сийёсий йўл шў даврга хос хусусият бўлиб қолди. Финляндия конституциясига биноан президент ташқи сийёсий белгилашда жуда катта роль ўйнайди. Шу боисдан мамлакат жамоатчилиги сайловда қўшимчида ташқи сийёсий масалаларга катта эътибор берганлиги бежиз эмас. Шу билан бирга бу соҳада давомийлик бўлиши зарур эканлиги, яъни тинчликсевар «Паасикиви» ва Кекконен йўлини, Со-

Элга хизмат — олий ҳиммат

Барча имкониятларни ишга солиб

«Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш, хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш партиянинг фаровонликни юксалтириш соҳасидаги куч-қайратда биринчи даражали аҳамият касб этади». (Урток Л. И. Брежневнинг КПСС XXVI съездида қилган Ҳисобот докладидан).

Азиз ҳамшаҳарларимизга ўтган йил 43,5 миллион сўмлик маънавий хизмат кўрсатилди. Биз ана шундай ютуқларга қорхоналаримиздаги пешқадимларнинг зиммаларига олган топшириқни ортири билан бақаришлари ва янгидан-янги маънавий хизмат кўрсатиш объектларини ишга тушириш туфайли эришдик. Ҳозир 300 та ишчиларимиз

бичолари яхши баҳодар билан фойдаланишга топширилди. Ҳозир олдинда фақат сифатли уйлар қуришдан муҳим ваъдаси турибди. Зотан халқ фаровонлигини оширишда асосий, барча қулайликларга эга бўлган сифатли квартиралар муҳим аҳамият касб этади. Қурилиш ишларида яхши натижаларга эришиш учун «Энг илгор иш усуллари»дан фойдаланишга ҳарқат қилинапти. Ҳозир трестимизда 30 та комплекслашган бригадалар ишлаб турибди. Шундан 23 та бригадаси «Ҳўжалик ҳисоби» методига асосланган бўлиб, ушундай ишларга эришиб келяпти. Кел-

мади. Кези келганда шунини ҳам айтиш керакки, «Главташкентстрой» қурувчилари зиммаларига олган маънавий хизмат кўрсатиш объектларини қуриб беришмади.

Азиз коллективимиз КПСС XXVI съезди қарорларини ҳаётга талқиб эта бериб, ўн биринчи беш йилликнинг ишчилари ишларини 1 миллион сўмдан ортиқ ҳажмат кўрсатишга аҳд қилишибди. Тошкентнинг коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали ахлоқат тартибни ўрнатилган шаҳарга айлантириш учун барча имкониятларини ишга солишляпти.

МЕХАНИЗАТОРЛАРГА МАНЗУР БЎЛДИ

агрегати ўтган йили Тошкент областининг бир қатор ҳўжалиқларида муваффақиятли ишлатилди. Қуриш механизаторлари ушунга юқори баҳо беришди. Бу йил завод коллективини эски агрегатларини ишлаб чиқаришни тўхтайтиб, тўла равишда янги агрегатни тайёрлашга ўтиш ишляпти. Бунинг учун ҳозир катта тайёрлик ишларни кеталяпти.

ЯНГИЛИК САМАРАСИ

надан ортиқ маҳсулот юборилди. Шундан 1300 тоннага яқин планга қўшимча тайёрланди. Цехда шу кунларда ҳам иш қизибди. Ишчилар СССР ташкил этил-

КИНО КЎРИГИ Республика БОШЛАНДИ бўйлаб

Мамлакат насаб союларининг XVII ва Ҳазрат Бостир, Саму Абдурахмонов, Бадалова, Ҳамза Умаров, Ҳамза Саъдуллаев каби ўзбек кино усталари билан учрашадилар. Шунингдек томошабинлар эътиборига «Тунлик смена», «Олди Холлис», «Кенес», «Мунофот», «Эрини тоған олам», «Шаҳарликлар» каби бадиий ва ҳўжжати филмлар ҳавола этиляди.

Олий ўқув юртларида «ҚИММАТЛИ ДЎСТЛИК»

Халқлар Дўстлиги орденли Тошкент ишчи хўжалиги институтида Интернационал Дўстлик клубининг ишлари чет эллик студентларга манзур бўлибди. Институт комсомол комитети билан биргаликда чет мамлакатликларнинг миллий байрамларига бағишланган 30 мартаба Дўстлик кечаси, 8 та бирдамлик митинги, тинчлик фонди учун 6 марта ишланган саёҳатлар, концертлар уюштирилди. Янгида институтнинг кўп пухсалли «Агроном» газетаси ўзининг бу йилги сонини тўлалиқча чет эллик студентлар ҳаётига бағишляпти. Газета институт ректори, профессор Э. Т. Шайхонининг «Қимматли дўстлик» сарлавхали мақоласи билан бошланган. Унинг сарҳафидида эса тивиланг студент Мава Сайёнинг «Гвинейлик ҳамшаҳарлар», институт чет эллик студентлар бўйича ишлаган лекция, доцент П. Ю. Зверованин «Собик талабалар ёзди»лари каби мақолалари газетда қизиқарли берилган.

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ ПРЕМЬЕРАСИ

Оқунибобов номли беш томошабинлар театри коллективини ўз мухлисларини тез-тез янги спектакллари билан мамун этмоқдалар. Шунинг билан бир вақтда театр коллективини СССР / 60 йиллиги юбилейига қизиқтириб қўймоқда. Шу кунларда «Революция номи билан» деб аталган янги спектакль тайёрланмоқда. Бундан ташқари бу йил янги Ч. Айтматовнинг «Оқ кема» асарини сахналаштириш мўлжалланган.

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК МУНОСАБАТЛАРИ

соноат ва илмий-техника ҳамкорлигини 1990 йилгача ривожлантириш ва чуқурлаштириш юзасидан узоқ муддатга мўлжалланган программа мазмунини, бу программанинг муддати келажикда аҳоли шў программасига юксак баҳо берилаюқда. Бу программада ҳам икки мамлакат иқтисодий оқибатининг муваффақиятли ишлатилиши, бу алоқаларнинг истиқболларини таъминлашга ва тасдиқлашга асос бўлиши, 1979 йилдан бун эса ҳукуматга аҳоли бичосини қилиши, М. Койвисто сайловда нутқларда ташқи сийёсий соҳасида ривожлантиришга ердан берилган кишилик қўллаб-қувватлашга қариди ва савдо алоқаларини ривожлантиришда одамларни иш билан таъминлашга.

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК МУНОСАБАТЛАРИ

билан унинг ташқи сийёсати ҳам, яъни Совет Иттифоқи билан дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро эҳдома тўғрисида 1948 йилда имзоланган шартнома негиз бўлиб келган ташқи сийёсий ҳам ўтмишини иши бўлиб қолганини истоган эдилар. Бу кунлар оз сонли элзобини ва Финляндия халқининг гўят қўнчилиги Финляндиянинг ташқи сийёсий йўлини қўллаб-қувватлашга янги йўлни айтиб ўтиш керак. У. К. Кекконен «Там-

ДАЛА КЕНГАЙДИ

Қашқадарь областидаги III Интернационал номидagi совхоз далаври 500 гектарга кенгайди. Мелиораторлар ҳўжаликка топширган 23 эрларга қўлдан чигит ва бошқа экин экиляди. Йил охиригача ҳўжаликнинг экин майдонини яна 100 гектар кенгайтириш мўлжалланади.

Т. КУДРЯВЦЕВА. [ТАСС].

ниш каби кўйилма таъсирлардан эҳтиёт қилиши керак. Саҳнатларга чиниш ҳам яхши эмас. Ана шу ўн кунлик муддат тугаган, мекхат отпускисини олиш фойдалидир. Бемор тузалгандан кейин ўзида ҳеч қандай

ани маъний иррадиация бўлганда фойдалиди, омон ҳам бўлади. Овқатларидир. Хатта 3—3 марта 1—2 тадан тухумни илтибо ютиб туриш ҳам мумкин. Гўшт маҳсулотларидан ёғсиз мол ва қў

ИЖОДКОР УСТАХОНАСИДА
СССР Фанлар академияси этнография институтининг пласта асосида реконструкция қилинган лабораторияси ташкил қилинганга ўттиз йилдан кўп бўлди. Бу лабораторияга машҳур совет ҳайкалдорлари бош қанोगа қараб уларнинг қиёфасини қайта тиклаш усулини жузуда келтириди. Ҳозир бу усулдан нег фойдаланилмоқда. Ўтган ўттиз йилдан эътиборида М. М. Герасимов асос қилинган. У узоқ йиллар мобайнида олиб борилган тажрибалар асосида кишиларнинг бош қаногига қараб уларнинг қиёфасини қайта тиклаш усулини жузуда келтириди. Ҳозир бу усулдан нег фойдаланилмоқда. Ўтган ўттиз йилдан эътиборида М. М. Герасимов асос қилинган. У узоқ йиллар мобайнида олиб борилган тажрибалар асосида кишиларнинг бош қаногига қараб уларнинг қиёфасини қайта тиклаш усулини жузуда келтириди. Ҳозир бу усулдан нег фойдаланилмоқда.

ТО'ПРАВКАЛАР БЮРОСИ
ЖАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

А. ИЛХОМОВ: Фан соҳаси ҳодимларига пенсия қандай тартибда тайинланади?
Жавоб: Фан соҳаси ҳодимларига пенсия тайинлаш тартиби ҳақидаги қонун ҳужжатларида белгилаб берилган. Пенсия тайинлаш тартиби ҳақидаги қонун ҳужжатларида белгилаб берилган. Пенсия тайинлаш тартиби ҳақидаги қонун ҳужжатларида белгилаб берилган.

САРИҚ ХАСТАЛИГИДАН КЕЙИНГИ ПАРҲЕЗ

Шифокоҳ Маслаҳат Беради
Хурматли редакция! Сарӣқ касаллигидан кейин қандай парҳез қилиш керак, шу ҳақда маслаҳат берсангиз.

Вирус гепатити ёки Боткин касаллиги кўзгатувидаги гепатитлар бўлиб, соғлом киши организмине зарарланган сув, оғиш-овқатлар воситасида оғиш орқали тушади. Инақлардан сўриган вируслар қонга тушиб, асосан жигар тўқимасини жараҳатлайди. Касаллик вируслари жигар ҳужайраларининг кўшандини бўлиб, уларни емиради. Натийжада жигар шиллиги ўти имиланиб, қонга сўрилади. Бунинг оқибатида кўз оғиш ҳамда тер сарғайди. Шу боисдан ҳам бу касаллик «сарӣқ касад» номи билан юртилади. Киши организмине жигарнинг муаммаси го-ят муҳим бўлиб, айниқасан мода алмишувий жараҳатиди. Зарарли моддаларни зарарсизлаштиришда у фойдаланиш керак. Шунинг учун жигар организмине қийматли ҳисобланади. Организини унинг бўлган зарари азайтиш учун сарӣқ касалликни тўғайли жараҳатланган анта узоқ вақт давом этадиган ўзгаришлар билан муаммаси бўлиб, касалликнинг жиддий хасталиқлардан бири эканини далиллат беради. Бемор шифохонадан тузатиб чиқатган баъда сарӣқлик бутунлай тугаб, ўзини яхши ҳис қилса ҳам, жигар

СУРАГАН ГАЗЕТ ХОН ЭКВАНСИЗ САВОЛЛАРИГА ЖАВОБ

М. БОТОВЕКОВ: Грпш деган сўз қандай маънони англатади? Хасталиқнинг кўз ва қишда кўпроқ тарқалишига сабаб нима?
Жавоб: Грпш французча сўз бўлиб «хужум олмак» ёки «хужум қилмак» деган маънони англатади. Касалликнинг грпш вируслари тарқатади. Вируслар биринчи марта 1933 йилда топилган бўлиб, унинг А, В, С, Д турлари маълум. «А» тури ўз навбатида «А-1» ҳамда «А-2» турига ўтади. Хасталик кўпинча одам соғикотиши натижасида пайдо бўлади. Соғикотишида организмине зарари ҳужайра кўчалари сувади ва микроблар юзори нафас йўллари шиллиқ пардаларида ялдилгани процессини келтириб чиқаради. Шунинг учун ҳам бу касаллик кўпинча йилнинг соғикотишидан кейин кўради. Бундан ташқари, ҳавода чанги ва турли хил зарари атрапдаги организмине бузилиши ҳам юзори нафас йўллари шиллиқ пардаларини таъсирлаши мумкин. Касаллик тарқалишига асосан бемор одам сабабини бўлади. Шунинг учун грпшга чалинган бемор уйда кўра-тушак қилиб

Илмий муассасаларда УНИВЕРСИТЕТЛАРГА ЭЪТИБОР

Аҳоли сиҳат-саломатлигини таъминлаш ва касалликларнинг олдини олиш чораларини кўришда саломатлик турмуш тигенаси ва маданияти ҳалқ университетларини итга аҳамияти катта. Шу ҳақида 400га яқин саломатлик, 100дан ортиқ турмуш тигенаси ва маданияти ҳалқ университетлари ишлаб турибди. Лекин уларнинг иш фаолияти

ИЛМ-ФАН — БЕШ ЙИЛЛИККА
Мураккаб энергетика машиналарини яратуви ва ишла-туви инженерлар металл қандай эскирётганини кўришга эмас, эшитиш имкониятига эга бўлибди.

даги баъзи ўзгаришлар ҳали туғалланмаган, организмдаги мураккаб мода алмишувий жараҳатлар ўз аслига қайтмаган бўлади. Шунинг учун ҳам сарӣқ касаллигидан тузалган беморлар анча нафатга парҳез санлаб, махсус режимида рия қилишлари керак. Парҳез ва режими тинч қилинишдан асосий натижасида анча сувади қолган жигар фаолиятини тиклаш ва ўти ишлаб чиқаришини яхшилашди. Акс ҳолда бемор тезда тузатиб, турли асоратлар қолди ва касаллик қайта-қайта анча сувади формасига ўтиб кетди. Го-ят кўнгилсиз бўлган, қишнинг умридо ҳам хаста қилиб қўйиладиган жигар циррози (чандио қоплаш) ҳам кўпинча режимида рия қилмаган кишиларда кузатилади. Ҳўш, касалхонадан тузатиб чиқилган кейин инималарга эътибор бериш керак? Бемор касалхонадан чиққан кўндаларида бундан эътибор бериш керак? Бемор касалхонадан чиққан кўндаларида бундан эътибор бериш керак? Бемор касалхонадан чиққан кўндаларида бундан эътибор бериш керак?

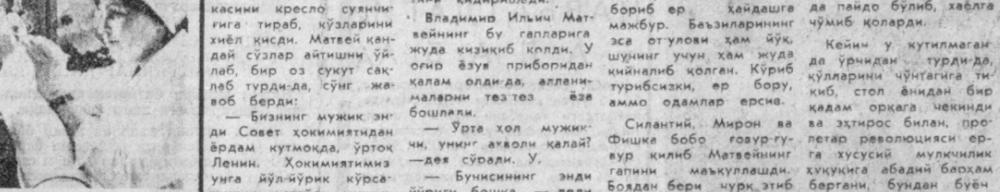
ГЕОРГИЙ СИБИРЛИКЛАР ЛЕНИН ҲУЗУРИДА

(РОМАНДАН ПАРЧА)
Матвей Лениндан кўнчили узмай ўтирдилар. Ленин унинг тасаввурини олганда мушакка ўхшамас экан. У анча содакор, инсондор экан. Владимир Ильичнинг кўнчили унинг тасаввурини олганда мушакка ўхшамас экан. Владимир Ильичнинг кўнчили унинг тасаввурини олганда мушакка ўхшамас экан.

С. МУХАМЕДОВ, МЕДИЦИНА ФАНАРИ ДОКТОРИ. Ш. ШОБАХОВ, МЕДИЦИНА ФАНАРИ КАДИДАТИ.

ЯНГИ ПРЕПАРАТ

Тошкент химия-фармацевтика заводидида янги препарат — дезоксигептагидрохлорид ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. У ўрта оғишда кенг тарқалган ма-

Тошкентдаги 5-стоматология поликлиникасида ишга тушган панорам рентген аппарати оғиш бўлишидаги тишларни бир йўла сурагга олиб, бир вақтинчи ўзида уларнинг қандай ҳолатда эканини аниқлаб беради. Бу беморларга ҳам, шифохоналарга ҳам муҳим бўлади.

Тошкент химия-фармацевтика заводидида янги препарат — дезоксигептагидрохлорид ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. У ўрта оғишда кенг тарқалган ма-

Илмий муассасаларда УНИВЕРСИТЕТЛАРГА ЭЪТИБОР

Аҳоли сиҳат-саломатлигини таъминлаш ва касалликларнинг олдини олиш чораларини кўришда саломатлик турмуш тигенаси ва маданияти ҳалқ университетларини итга аҳамияти катта. Шу ҳақида 400га яқин саломатлик, 100дан ортиқ турмуш тигенаси ва маданияти ҳалқ университетлари ишлаб турибди. Лекин уларнинг иш фаолияти

ИЛМ-ФАН — БЕШ ЙИЛЛИККА
Мураккаб энергетика машиналарини яратуви ва ишла-туви инженерлар металл қандай эскирётганини кўришга эмас, эшитиш имкониятига эга бўлибди.

Н. РАХИМБЕРДИЕВА: Кўзи ёриган аёллар фаранди бир ёнга туғилганидан кейин ўз иш жойларида ишлаш ҳақида? Декрет отпускисига фарзанд бир ёнга туғилганда қандай қилиб ишга қайтишни аниқлаш керак?

Жавоб: Белгиланган тартибда кўра ҳомиладор аёлларга кўзи ёриганда қадар ва кўзи ёриганда сўнг 56 кундан декрет отпускисига берилади. Бир йўла икки фарзанд кўрган аёлларга эса кўзи ёриганда сўнг 72 кунлик отпускига берилади. Бу кўндалар учун аёлга иш ҳақи ҳисобида нафақа туғилади.

Х. НУРИТДИНОВА: Фамилани нотўғри қилиб қолган. Ўзини аниқлаш керак. Шунинг учун фарзанди бўлади?

Жавоб: Бўлади. Белгиланган тартибда кўра фарзандга отасининг ёки онасининг фамилияси эмас, акамнинг номи қўйилиши мумкин. Шунинг учун фарзанди бўлади.

С. СОБИРОВ: Ойлигининг 33 процентини аломатга туғилган. Кейинги ойларида икки фарзанди бўлди. Хотиним ишламайди. Шундай шароитда суд томонидан белгиланган муддат қисқартиришни ёки қисқартиришни?

Жавоб: Одатда она қарамоғида қолган фарзандларга воғла етувчи қадар нафақа туғилади. Нафақа миқдори ва вақти таъинлаш муддати суднинг ҳукми билан белгиланади. Уни ўзгариштириш мумкин эмас. Алоҳида ҳолларда бу масала яна ҳалқ суди томонидан кўриб чиқилиши мумкин.

Б. РУСТАМОВ: Уймайза радиоточка ўрнатмоқчи экан. Бунинг учун қайси таъкилотга мурожаат қилайлик?

Жавоб: Маълумки, ҳар бир районда радиоузел ишлаб турибди. Сиз ўзининг истиқомат қилган районга қарашиб радиоузелга мурожаат қилиб, адресингизни, устаклар унингга бориш репорторлар ўрнатиб беришади.

3 ЮШКЕНТ
3 ФЕВРАЛЬ, 1962 й.

